

InnovaEDU võrgustik
Seminaride seeria „Learn to Tea(ch)“

Aarhushi seminar: Õppijakeskne õpe

Kokkuvõtte headest (õpetamis)tavadest

Sissejuhatus

Järgnev heade tavade kokkuvõtte on tehtud seminari ajal läbi viidud rühmatööde tulemusena. Kokkuvõtte hõlmab soovitusi partnerülikoolide (Tartu Ülikool / J. Skytte poliitikauuringute instituut; Riia Õiguskõrgkool; Uppsala Ülikool; Aarhushi Ülikool ja Norra Teadus- ja Tehnoloogiaülikool) õppejõududel ja tugitöötajatelt. Seminaril keskenduti peamiselt õppijakeskse õppe mõistmisele, proovikividele ja võimalustele; mis see on, kuidas see erineb „tavapärasest heast õpetamisest“ ning kuidas õppejõud ja tugitöötajad edendavad õpet, mis on rohkem õppijakeskne. Seminari põhiprobleemid ja soovitused on järgmised.

Õppijakeskse õppe mõistmine

Õppijakeskset õpet toetavate tegevuste jaoks on loomulikult väga oluline mõista, mida see mõiste endas hõlmab. Oluline on:

- **õppijakeskne õpe ei ole vaid ÜKS asi.** Õppijakesksel õppel võib olla palju fookuseid, kuid tavapäraselt nähakse seda katusmõistena ning põhiorhk on sellel, et õppijad võtaksid oma õpirajal otsustavama rolli. Nagu Euroopa Üliõpilasliit on märkinud, siis õppijakesksel õppel ei ole ühte kõigile sobivat lahendust.
- **koostöö.** Õppijakeskne õpe nõuab õppejõudude ja üliõpilaste vahelist koostööd. Üliõpilasi ei tohiks näha kui „koormat“, vaid kui noori insenere, noori juriste, noori sotsiolooge, noori ..., kes võivad olla aktiivsed ja kellel võivad olla omaenda vaated ja hääled.

Konkreetsed viisid õppijakeskse õppe läbiviimiseks

- **Loengute muutmine interaktiivseks.** Loengud on ülikooli tasemel endisel põhiline õpetamisviis. Muutes loengud interaktiivseks, on üliõpilastel võimalus õpetatava kohta sõna sekka öelda.
- **Üliõpilaste erinevad teadmised ja taust.** Üliõpilaste teadmiste ja taustaga saab kohanduda, kui korraldada näiteks erinevatest üliõpilastest moodustatud rühmadega arutelusid, teste teadmiste taseme teada saamiseks, erinevat tüüpi harjutusi.
- **Ootused.** Õppejõududel ja üliõpilastel peavad olema oma rollide kohta ühised ootused. Õppejõud peaksid kohe alguses üliõpilastele selgelt nende kohustusi kommunikeerima ning ühiste ootuste hetkeseisu regulaarselt jälgima.
- **Struktuuri sobitamine.** Mõnes ülikoolis nõutakse, et kogu õppeaine sisu oleks varakult enne kursuse algust avalik. See muudab õppeaine sisu ja vormi väga staatiliseks ega sobi seega väga hästi sellega, et üliõpilased oma õppimist ise juhiksid.
- **Paindlik sisu.** Võite lasta üliõpilastel hääletada õppeainele teatud teemade lisamise üle.
- **Juhtumiuuringud.** Juhtumiuuringud on kasulikud, kui üliõpilastel on erinev taust ja erinev kogemus, mida me peame ära kasutama. Juhtumiuuring koos suunavate küsimustega aitab üliõpilastel arutada juhtumit vastavalt oma olukorrale ja kogemusele – mis selles olukorras töötaks või ei töötaks? Nii on neil lihtsam kohe näha, et sama probleemiga tegelemiseks on erinevaid lahendusi ega pruugi olla vaid üks õige vastus.
- **Ümberpööratud õpe.** Salvestage teema kohta lühike loeng ning jagage üliõpilastele 2–3 toetavat üksikasjalikumalt dokumenti. Üliõpilastel palutakse kuulata loengut, lugeda dokumente ja valmistada igaühel ette 1–2 küsimust, mille nad esitavad õppejõule 1,5–2 tunnise veebi-/füüsilise kokkusaamise ajal.

Õppijakesket õpet toetavad abivahendid

- **Looge ruumid, mis toetavad koostööd.** Vanamoelised auditooriumid toetavad vanamoelisi loenguid. Need ei soodusta tegutsemist, rühmaarutelusid, ruumis liikumist ega üliõpilaste osalemist.
- **Ruumis asuvad esemed.** Mööbel on olulisem kui seadmed. Kasutage laudu, mis kutsuvad üles aruteludele ja koostööle (ei ole nelinurksed).
- **Juurdepääs.** Tehke nii, et ruumidele oleks pidev juurdepääs ning et oleks lihtne näha, kas ruum on hõivatud.
- **Multifunktsionaalsus.** Looge ruumid, mida saab vastavalt õpiolukorrale kiiresti ümber kujundada.
- **Õppimine toimub erinevates kontekstides.** Looge õpiruumid, mis toetavad nii õpitegevusi, mida algatab õppejõud ja kus õppejõud on kohal, kui ka ruumid, kus üliõpilased saavad õppimist algatada ilma õppejõuta.
- **Põimitud õpe.** Jälgige, et need, kes ei ole kohal, ei jää teistest maha (näiteks kui õppejõud esitab küsimuse, alustage veebi kaudu osalevast üliõpilasest).